

REGULAMIN LOTOWO - ZEGAROWY

Rozdział I – Organizacja lotów

1. Loty gołębi pocztowych dla członków zrzeszonych w PZHGP planują i organizują :
  - a. Zarząd Główny
- loty ogólnopolskie,
  - b. Zarządy Okręgów
- loty okręgowe,
  - c. Zarządy Rejonów Lotowych
- loty rejonowe,
  - d. Zarządy Oddziałów
- loty ćwiczebne,
- loty oddziałowe,
  - e. Zarządy Sekcji
- loty ćwiczebne
2. Rok kalendarzowy dzieli się na dwa sezony lotowe :
  - a. sezon lotów gołębi dorosłych,
  - b. sezon lotów gołębi młodych tj. gołębi w roku urodzenia,
  - c. Zarząd Oddziału może umożliwić hodowcom wkładanie gołębi dorosłych na loty gołębi młodych, gołębie te nie zwiększają puli gołębi uczestniczących w locie oraz nie biorą udziału w zdobywaniu konkursów.
  - d. Między lotami konkursowymi gołębi dorosłych a rozpoczynającymi się lotami gołębi młodych organizator lotów planuje obowiązkowo 14 dniową przerwę.
3. Zarządy oddziałów i okręgów zobowiązane są do współdziałania przy organizacji lotów organizowanych przez jednostki nadrzędne poprzez:
  - a. ustalenie harmonogramu załadunku gołębi do kabin,
  - b. ustalenie trasy i czasu załadunku kabin,
  - c. przygotowanie odpowiedniej ilości i jakości kabin,
  - d. wyposażenie kabin w karmę i wodę co najmniej na dwie doby, rynienki na wodę i karmę, przybory do karmienia i pojenia gołębi, sprzęt do obsługi kabin itd.,
  - e. typowanie kandydatów na konwojentów,
  - f. organizowanie odpowiednich ilości punktów wkładań, nastawiania i otwierania zegarów.
4. Konwojentów na loty ustalają zarządy jednostek organizujących dany lot.
5. W celu właściwej koordynacji planowania lotów ustala się:
  - a. Zarząd Główny w terminie do 30 listopada każdego roku przedstawi zarządom okręgów planowane loty ogólnopolskie.
  - b. Zarządy Okręgów w terminie do 15 grudnia każdego roku przedstawia zarządom oddziałów i rejonom lotowym planowane loty okręgowe,
  - c. Zarządy Rejonów Lotowych i Oddziały w terminie do 31 grudnia każdego roku ustalą kompletny „plan lotów na następny rok,
  - d. loty ćwiczebne mogą być planowane i organizowane w zależności od potrzeb i warunków atmosferycznych.
6. Jednostki organizacyjne niższych szczebli zobowiązane są brać udział w lotach organizowanych przez jednostki nadrzędne.
7. Plany lotów Oddziały składają w terminie do 15 stycznia każdego roku do Zarządu Okręgu.
8. Punkty Wkładań i Odbioru Zegarów :
  - a. Punkty wkładania gołębi na loty konkursowe w Oddziale ustala Zarząd Oddziału przy zachowaniu poniższych zasad:
    - w oddziałach dopuszcza się utworzenie dodatkowych punktów wkładania gołębi na terytorium swojej działalności lub za zgodą sąsiedniego Oddziału na jego terytorium pod warunkiem, że na danym punkcie będzie wkładało, nastawiało i otwierało zegary minimum 10 hodowców i 100 sztuk gołębi. Tandemy liczy się jako jeden hodowca,
    - jeżeli na punkcie wkładania na danym locie nie będzie spełniony wymóg 10 hodowców, 10 zegarów i 100 gołębi , to lot ten zalicza się, a punkt wkładań zostaje automatycznie zlikwidowany do końca danego sezonu lotowego.
9. Oddziałowe Komisje Lotowe (OKL)
  - a. Oddziałową Komisję Lotową powołuje Zarząd Oddziału na sezon lotowy gołębi dorosłych i młodych,
  - b. W skład OKL z urzędu wchodzi Wiceprezes ds. Lotowych, który przewodniczy pracom Komisji,
  - c. W skład OKL powołuje się minimum 3 osoby,
  - d. Oddziałowa Komisja Lotowa rozstrzyga wszelkie sporne sprawy związane z wkładaniem gołębi na lot, a jej decyzje podjęte wspólnie z Zarządem Oddziału są ostateczne – chyba, że naruszają postanowienia Statutu PZHGP i niniejszego regulaminu,
  - e. Dla sprawnego przeprowadzenia czynności związanych z wkładaniem gołębi na loty konkursowe zebranie przedlotowe / Sekcji/ powołuje Komisję Lotową Punktu Wkładań.
  - f. Zarząd Oddziału zobowiązany jest dostarczyć Przewodniczącemu OKL oraz Przewodniczącym Punktów Wkładań:
    - pieczętki z napisem :
„Oddziałowa Komisja Lotowa
Oddział / Sekcja/ .....
    - Punkt Wkładań .....”- jeśli w Oddziale/ Sekcji jest więcej niż 1 Punkt Wkładań, numer tego punktu,
    - plombownicę wraz z wkretami ustalonych znaków,

- skrzynkę na przechowywanie list startowo – zegarowych przystosowaną do dokładnego zamykania i plombowania,
- pieczętkę z napisem „ przewodniczący Oddziałowej Komisji Lotowej” lub „ przewodniczący Komisji Lotowej Punktu Wkładań”.

10. Oddziałowe Komisje Zegarowe (OKZ)

a. Oddziałową Komisję Zegarową i jej Przewodniczącą powołuje Zarząd Oddziału na sezon lotowy gołębi dorosłych i młodych,

b. OKZ rozstrzyga wszelkie sporne sprawy związane z zamykaniem, otwieraniem i opisywaniem zegarów, a jej decyzje podjęte wspólnie z Zarządem Oddziału są ostateczne – chyba, że naruszają postanowienia Statutu PZHGP lub niniejszego regulaminu,

c. Dla usprawnienia czynności związanych z obsługą zegarów i urządzeń ESK w celu przeprowadzenia lotów konkursowych zebranie przedlotowe Sekcji/ powołuje Komisję Zegarową punktu wkładań,

d. Wszystkich czynności zamykania i otwierania zegarów dokonują Komisje Zegarowe,

e. Zarząd Oddziału zobowiązany jest dostarczyć Przewodniczącemu OKZ oraz Przewodniczącym Komisji Zegarowych Punktów pieczętkę o rozmiarach umożliwiającą opieczetowanie taśmy zegarowej każdego zegara z napisem:

„Oddziałowa Komisja Zegarowa „

Oddział / Sekcja/ .....

Komisja Zegarowa Nr .....”- jeśli w Oddziale/ Sekcji jest więcej niż 1 punkt wkładań, numer tego punktu oraz pieczętkę z napisem „ przewodniczący Oddziałowej Komisji Zegarowej” lub „ przewodniczący Komisji Zegarowej Punktu Wkładań”.

f. Wszystkie sporne sprawy wynikłe przy nastawieniu i odbiorze zegarów rozstrzyga Oddziałowa Komisja Zegarowa, a jej decyzje podjęte wspólnie z Zarządem Oddziału są ostateczne pod warunkiem, że nie naruszają zasad niniejszego regulaminu.

11. Zarząd Oddziału zaopatruje się w obrączki kontrolne u wytwórcy, który posiada licencję Zarządu Głównego PZHGP.

12. Zarząd Oddziału prowadzi rejestr obrączek kontrolnych, w którym musi być określony kolor i seria obrączki. Rejestr musi być przechowywany przez okres minimum 5 lat

i w tym czasie nie mogą się powtórzyć kolory i serie obrączek kontrolnych.

13. Zarząd Oddziału obowiązkowo sprawdza bieżącą numerację obrączek kontrolnych i ewentualnie podwójne numery komisyjnie likwiduje.

14. Zobowiązuje się Zarządy Oddziałów do używania jednego typu koloru i jednej serii obrączek kontrolnych do obrączkowania gołębi wszystkim hodowcom w jednym locie.

Przydzielenie obrączek kontrolnych na Punkcie Wkładań dla indywidualnych hodowców winno być zorganizowane tak aby nie było możliwości powtórzenia się tych samych obrączek (numer) w kolejnym locie.

Rozdział II – Uczestnictwo w lotach i obowiązki członków

1. Wszyscy członkowie zwyczajni zrzeszeni w PZHGP mają prawo do uczestniczenia w lotach organizowanych przez jednostki organizacyjne Związku. w danym sezonie lotowym

2. Hodowca chcący brać udział w lotach musi podporządkować się następującym zasadom :

a. lotować gołębiami tylko z gołębników posiadających aktualne współrzędne geograficzne,

b. zdobywać konkursy i nagrody tylko gołębiami własnymi przyswojonymi do własnego gołębnika,

c. zdobywać konkursy i nagrody gołębiami z polskimi lub zagranicznymi obrączkami rodowymi, na które posiada oryginalne karty własności, bądź zastępcze wydane przez Zarząd Główny PZHGP,

d. zdobywać konkursy i nagrody tylko gołębiami, które zaobráczkowane są obrączką rodową o przepisowym rozmiarze, nie uszkodzoną, odpowiadającą wzorcowi przyjętemu przez Zarząd Główny PZHGP i wydaną przez Zarząd Główny oraz inne związki narodowe zrzeszone w FCI. Obrączka musi odpowiadać wzorcowi zatwierdzonemu przez FCI.

e. umożliwić kontrolę przylotu gołębi, zegarów oraz kontrolę antydopingową w każdym czasie, w trakcie trwania sezonu lotowego wydelegowanej Komisji przez Zarząd Główny, Zarządy Okręgów lub Zarządy Oddziałów,

f. w terminach ustalonych przez Zarząd Oddziału złożyć aktualny spis gołębi, który na dany sezon lotowy nie może ulec zmianie,

g. przedłożyć do kontroli karty własności gołębi, karty zastępcze (duplikaty) lub upoważnienia wraz ze spisem gołębi.

Gołębie co do których hodowca nie posiada ww dokumentów nie mają prawa uczestnictwa w lotach,

h. opłaci w terminie ustalone przez organizatorów lotów koszty związane z transportem gołębi oraz pozostałe opłaty związane z organizacją lotów i współzawodnictwem lotowym wynikające z podjętych przed każdym sezonem lotowym uchwał.

3. Hodowca może brać udział w lotach organizowanych przez inne jednostki organizacyjne Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych za zgodą i na warunkach określonych przez te jednostki .

4. Tandem tworzą dwaj lub więcej hodowców, którzy hodują gołębie w gołębniku wspólnym. Warunkiem funkcjonowania tandemu jest przynależność wszystkich jego członków do PZHGP, indywidualne opłacanie przez nich składek członkowskich oraz sporządzenie jednego spisu gołębi jego opłaceniu – jedną składką lotową.

Nagrody i dyplomy otrzymuje tandem, a nie wszyscy jego członkowie.

5. Obowiązuje zakaz wypuszczania gołębi wokół gołębnika w dniu powrotu gołębi z lotu do czasu otwarcia zegarów w danej Sekcji lub Oddziale.

6. Hodowcy biorący udział w lotach podporządkowują się Statutowi PZHGP, niniejszemu regulaminowi oraz pozostałym przepisom PZHGP, a tym samym :

a. podporządkowują się jurysdykcji Komisji Dyscyplinarnych PZHGP,

b. rezygnują z dochodzenia ewentualnych roszczeń na drodze Sądów Powszechnych.

7. Hodowcy działający niezgodnie z przepisami niniejszego Regulaminu są pozbawieni zdobytych konkursów i nagród na mocy decyzji Zarządów na wniosek Komisji Lotowych, Komisji Zegarowych lub Komisji Weryfikacyjnych. Zarządy jednostek organizujących dany lot są uprawnione do wniesienia pozwu do właściwej Komisji Dyscyplinarnej Związku do celu wyciągnięcia sankcji dyscyplinarnych w stosunku do ww. hodowców.

Rozdział III – Kabinory transportowe, transport gołębi, miejsce wypuszczenia, konwojenci

1. Transport gołębi odbywa się specjalnymi kabinami.

2. Rozmiary klatek winne być tak konstruowane, aby każdy gołąb miał możliwy dostęp do rynienki na wodę i karmidła oraz swobodny i bezpieczny wylot w czasie wypuszczenia gołębi.

3. Wysokość klatki w kabinach nie może być mniejsza niż 23 cm.

4. Dna klatek muszą być szczelne, przed lotem wyścielone papierem falistym lub na rusztach, po każdym locie czyszczone i dezynfekowane.

5. Kabinory muszą być wyposażone w rynienki do pojenia gołębi oraz pojemniki na karmę.

6. Klatki transportowe po załadunku gołębi muszą być zabezpieczone w ten sposób, aby wyjście gołębia, względnie jego wyciągnięcie z klatki było niemożliwe bez naruszenia zabezpieczenia.

7. Mechanizm do otwierania kabiny na czas trwania transportu musi być zabezpieczony.

8. Powierzchnia podłogi przypadającej na jednego gołębia obowiązująca przy lotach do 400 km – wynosi 300 cm² a przy lotach powyżej 400 kilometrów - 340 cm².

Za przestrzeganie wyżej opisanych zasad odpowiedzialny jest organizator lotu.

W przypadku stwierdzenia rażących przekroczeń dopuszczalnego limitu gołębi w klatkach transportowych jednostka nadrzędna związku ma obowiązek skierowania do właściwej Komisji Dyscyplinarnej pozwu oskarżenia – przeciwko Prezesowi i Wiceprezesowi do spraw Lotowych jednostki organizującej lot. Za rażące naruszenie limitu uważa się przekroczenie ponad 10 %.

9. Kabina musi wyglądać estetycznie, winna być zaopatrzona w wodę i karmę.

10. Zarządy organizujące transport gołębi środkami własnymi winne :

a. na bieżąco utrzymywać środek transportowy w stanie umożliwiającym jego bezpieczne poruszanie się po drogach publicznych,

b. ubezpieczyć środek lokomocji, ładunek i kierowcę,

c. zapewnić regularny i punktualny transport gołębi.

11. Zarządy organizujące transport gołębi zobowiązują się do każdorazowego ubezpieczenia konwojentów oraz ewentualnych osób delegowanych przez organizatora lotu.

12. Zarządy Oddziałów posiadające kabinory nakładane winne :

a. dokonywać na bieżąco kontroli urządzeń do podnoszenia kabin, tj. dźwigów, lin do podnoszenia kabin, uchwytów kabin i utrzymywać je w stanie gwarantującym bezpieczne podnoszenie i załadunek kabin,

b. dokonywanie zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odbioru urządzeń dźwigowych przez Urzędy Dozoru Technicznego, które wydają atesty na te urządzenia.

13. Do obowiązków konwojenta należy :

a. karmienie i pojenie gołębi w kabinach zgodnie z wytycznymi Zarządu organizującego lot,

b. wypuszczenie gołębi w miejscu wskazanym przez organizatora lotu ale zawsze w miejscu umożliwiającym prawidłowy odlot gołębi, tj. o odpowiedniej odległości od zabudowań, drzew, przewodów elektrycznych i telefonicznych, rowów z wodą, anten telewizyjnych i radiowych,

c. stosować się do wytycznych otrzymanych od Zarządów organizujących lot,

d. w przypadku lotu rejonowego, okręgowego lub ogólnopolskiego współdziałanie z delegatem tej jednostki i podporządkowanie się jego decyzjom,

e. oczyszczenie i doprowadzenie do pierwotnego stanu miejsca, z którego wypuszczono gołębie,

f. uzyskanie potwierdzenia odlotu gołębi od uprawnionego przedstawiciela Związku.

14. Zarządy organizujące poszczególne loty mają obowiązek uzgodnić miejsce i termin wypuszczenia gołębi oraz koszty z tym związane z miejscowymi strukturami PZHGP.

Zarządy Oddziałów lub Okręgów PZHGP, z terenu których odbywają się odloty gołębi zobowiązane są do delegowania swojego przedstawiciela w celu potwierdzenia tego faktu. Koszty dojazdu przedstawiciela na miejsce wypuszczenia pokrywa jednostka organizująca dany lot.

15. Druki potwierdzenia odlotu gołębi (wg wzoru wydanego przez Zarząd Główny PZHGP) muszą być podpisane i opieczetowane (nie kserowane podpisy i pieczętki) przez Zarząd Okręgu. W przypadku braku oryginalnych podpisów i pieczętek oraz pieczętki organizatora lotu delegat jest zobowiązany odmówić potwierdzenia odlotu i o zaistniałym fakcie poinformować jednostkę nadrzędną.

16. Delegat potwierdzający odlot gołębi obowiązkowo wpisuje nazwę miejscowości i godzinę wypuszczenia, datę, swój nr telefonu kontaktowego, składa podpis i potwierdza to pieczętką delegującej go jednostki. Jednostka organizacyjna z terenu której odbywają się w tym samym dniu loty z różnych miejscowości może wystawić imienne upoważnienie do potwierdzenia odlotu (z pieczętką okrągłą Oddziału), które jako załącznik do potwierdzenia będzie tożsame z pieczętką Oddziału na arkuszu. Przy locie okręgowym delegowany przedstawiciel okręgu posiadający odpowiednią pieczętkę jest uprawniony do potwierdzenia odlotu wszystkim oddziałom lub rejonom startującym z jednej miejscowości.

17. Potwierdzenie odlotu gołębi z lotów zagranicznych musi być podpisane przez osoby upoważnione przez organizację hodowców gołębi pocztowych zrzeszoną w FCI. Wymagany jest podpis i numer telefonu osoby potwierdzającej oraz

odcisk pieczętki związkowej.

18. W przypadku losowego potwierdzenia dokonać może inna instytucja (policja, poczta, PKP, PKS, Urząd Państwowy, itp.), jednakże na tą okoliczność musi być sporządzony protokół.

19. Potwierdzenie odlotu gołębi jest dokumentem, który decyduje o tym, czy lot wynikający ze zgłoszonego przed sezonem planu lotów może być zaliczony do współzawodnictwa. Podstawą ważności potwierdzenia jest prawidłowe wypełnienie obydwu stron druku. Kserokopie potwierdzenia lotu należy przed następnym lotem dostarczyć do Okręgu.

Rozdział IV – Zegary kontrolne

1. Rejestracja czasu przylotu gołębi z lotów konkursowych odbywa się przy pomocy specjalnych zegarów kontrolnych, używanych do tego celu w związkach krajowych należących do FCI.

2. Marki i typy zegarów tradycyjnych oraz urządzeń do rejestracji czasu przylotu gołębi wycofywanych w Polsce określa Zarząd Główny odrębnym komunikatem.

3. Zarządy Oddziałów dokonują corocznego przeglądu wszystkich zegarów członków swojego Oddziału pod względem ich sprawności technicznej i prawidłowego ich zabezpieczenia oraz sporządzają wykaz imienny właścicieli zegarów z podaniem marki i numeru fabrycznego zegara. Wykaz ten należy na bieżąco uaktualniać oraz przechowywać w aktach Oddziału.

4. Do rejestracji przylotu gołębi można używać urządzeń elektronicznych dopuszczonych do stosowania przez Zarząd Główny PZHGP zwanych dalej Elektronicznymi Systemami Konstatowania w skrócie ESK

5. Marki i typy ESK do konstatowania gołębi powracających z lotów konkursowych dopuszczonych w Polsce określa Zarząd Główny odrębnym komunikatem.

Systemy dopuszczone są pod warunkiem, że posiadają wgrane aktualne wersje programów, zalecane przez producentów i odpowiadające wymogom stawianym przez PZHGP.

6. Dopuszcza się do użytkowania, elektroniczne obrączki kontrolne współpracujące z poszczególnymi ESK.

7. Urządzenia wchodzące w skład poszczególnych ESK winny być opisane w instrukcjach obsługi systemów w języku polskim.

8. Hodowca nabywający system elektroniczny ESK nie stosowany dotychczas w oddziale zobowiązany jest do przedłożenia Komisji Zegarowej instrukcji obsługi w języku polskim.

9. Spisy gołębi, przyporządkowanie obrączek elektronicznych gołębiom – wykonuje się zgodnie z instrukcjami obsługi danego systemu ESK. Spis gołębi wprowadzony do systemu obliczeń przez rachmistrza musi być zgodny z listą zarejestrowanych gołębi w systemie ESK.

10. W trakcie sezonu lotowego nie można dokonywać żadnych zmian w złożonym spisie gołębi a ponadto obowiązują następujące zasady:

a. wydruk protokołu przyporządkowania obrączek elektronicznych gołębiom ze spisu przedlotowego, opieczętowany i podpisany przez Komisję Lotową zabezpiecza się w Oddziale,

b. w „Protokole przyporządkowania” hodowca nie może samowolnie dokonywać żadnych poprawek lub uzupełnień,

c. elektroniczne obrączki kontrolne po zakończonym sezonie lotowym mogą być przyporządkowane innym gołębiom zgodnie z instrukcjami obsługi danego systemu ESK,

d. Systemy wkładaniowe – anteny matki, klucz kodowy przynależne do poszczególnych ESK przez cały sezon lotowy muszą być zabezpieczone przez Komisje Zegarowe.

11. Dopuszcza się w trakcie sezonu zamianę systemu ESK jak również przejście z zegara tradycyjnego na ESK i odwrotnie.

12. W przypadku wymiany urządzenia konstatującego (zegara tradycyjnego lub ESK) Komisja Zegarowa musi:

- dokonać komisyjnego przeglądu zegara,

- w przypadku ESK sprawdzić poprawność wprowadzenia spisu i wykonać wydruk przyporządkowania obrączek elektronicznych. Kolejność spisu gołębi musi być taka sama jak oddana do rachmistrza.

13. Wszystkie ESK dopuszczone przez Zarząd Główny PZHGP muszą posiadać oryginalne plomby producenta danego systemu, bądź uprawnionego przedstawiciela Zarządu Okręgu. Systemy nie posiadające takiego oplombowania nie mogą być dopuszczone do konstatowania przylotu gołębi.

Rozdział V – Komisje Lotowe

1. Zadaniem Komisji Lotowej jest :

a. przyjmowanie list startowo – zegarowych od hodowców i opieczętowanie listy,

b. odbiór obrączek kontrolnych od hodowców,

c. powoływanie zespołów wkładaniowych,

d. wydawanie zespołom wkładaniowym list startowo – zegarowych wraz z potrzebną ilością obrączek gumowych obowiązkowo wymieszanych,

e. wrywkowa kontrola zespołów wkładaniowych,

f. wskazanie klatek, do których mają być włożone gołębie,

h. oznakowanie klatek dla wkładania samczyków i samiczek,

i. odbieranie od zespołów wkładaniowych wypełnionych list startowo – zegarowych, wydruków z ESK oraz ich sprawdzenie pod kątem poprawności w szczególności zapisu obrączek gumowych oraz podpisów zespołu

wkładaniowego,

- j. złożenie podpisu (na każdej kartce) przez Przewodniczącego Komisji Lotowej na oddanych listach,
  - k. segregacje, podliczanie list startowo – zegarowych i wydruków z ESK oraz sporządzanie protokołu zbiorczego,
  - l. zaplombowanie wydruków z ESK i list startowo – zegarowych w skrzynce,
  - m. kontrola załadunku klatek, zamknięcia względnie zaplombowania klatek i mechanizmu otwierania kabiny, kontrola wyposażenia kabiny w pojniki na wodę i karmniki.
2. Na każdym punkcie wkładania gołębi należy wypełnić na bieżąco stosowne rubryki na dokumencie „Potwierdzenie odlotu gołębi” dotyczące: nazwy oddziału/sekcje, liczby hodowców, liczby gołębi, pieczętka Komisji Lotowej i podpis przewodniczącego Punktu wkładania. Za powyższe odpowiedzialny jest przewodniczący Oddziałowej komisji Lotowej lub wyznaczony członek Komisji.
3. Komisja Lotowa Punktu Wkładania jest odpowiedzialna za prawidłowe koszowanie gołębi. Hodowca nie ma prawa brać udziału w koszowaniu swoich gołębi.

Rozdział VI – Wkładanie gołębi

1. Hodowca zobowiązany jest w określonym przez Przewodniczącego Komisji Lotowej czasie dostarczyć swoje gołębie na punkt wkładania gołębi.
2. Hodowca ma obowiązek wysyłać na loty jedynie gołębie zdrowe, bez pasożytów i nie zabrudzone, a Komisja Lotowa ma prawo na podstawie oględzin gołębia i stwierdzenia choroby, względnie potencjalnej niezdolności do lotu, nie dopuścić do wysłania go na lot. Ewentualne spory rozstrzyga Przewodniczący Komisji Lotowej po uwzględnieniu opinii Zespołu Wkładaniowego
3. Komisja Lotowa może odmówić przyjęcia gołębi w przypadku, gdy hodowca nie posiada listy startowo zegarowej lub urządzenia ESK wraz z akcesoriami (drukarka, zegar sterowany falami radiowymi dla danego ESK).
4. W żadnym przypadku nie można przyjąć gołębi na lot po zakończeniu pracy Komisji Lotowej.
5. Załączona do niniejszego Regulaminu instrukcja wkładania gołębi na lot stanowi dokument pomocniczy dla Komisji Lotowych które odpowiadają za prawidłowość koszowania gołębi na punkcie.

Rozdział VII – Komisje Zegarowe

1. Zadaniem Komisji Zegarowej przy nastawianiu zegarów jest :
  - a. przegląd zegarów przez ich zamknięciem,
  - b. podpisanie i opieczętowanie taśmy zegarowej,
  - c. zawieszenie plomby na zegarze,
  - d. danie sygnału do odbicia zegarów (rozruch zegarów),
  - e. dokonywanie wtórnego odbicia zegara, nie dotyczy to zegarów elektronicznych z drukarkami,
  - f. przy zegarach Benzing CC zapisać w protokole numer kodu,
  - g. zaplombowanie zegara,
  - h. sporządzenie protokołu nastawionych zegarów
  - i. kontrola poprawności podłączenia ESK i przekazania czasu z zegara sterowanego falami radiowymi.
2. Zadaniem Komisji Zegarowej przy odbiorze zegarów jest :
  - a. wpisanie do protokołu numeru ostatniego otworu konstatowanego gołębia w zegarze,
  - b. danie sygnału do końcowego odbicia zegarów,
  - c. kontrola plomb zegarów, szkieł i zamknięć zegarów,
  - d. dodatkowe odbicie zegarów kontrolnych w razie potrzeby,
  - e. kontrola poprawności i czytelności wypisania list startowo – zegarowych, ich podpisanie i ostemplowanie na każdej kartce dowolnego formatu,
  - f. powołanie Zespołów Odbierających zegary,
  - g. rozdawanie zegarów Zespołom Odbierającym,
  - h. kontrola taśm zegarowych i czasów przylotu gołębi na listach startowo – zegarowych po zespołach odbierających.
  - i. kontrola poprawności podłączenia ESK i przekazania czasu z zegara sterowanego falami radiowymi (satelitarnym).
3. Komisja zegarowa jest odpowiedzialna za właściwe przekazanie czasu z zegara satelitarnego do urządzenia ESK zarówno w czasie jego nastawiania jak i otwierania.

Rozdział VIII – Nastawianie zegarów

1. Czas oraz miejsca nastawienia zegarów wyznacza Komisja Zegarowa powiadamiając Oddziałową Komisją Zegarową lub Zarząd Oddziału.
2. Nastawienie ESK następuje zgodnie z instrukcją danego typu urządzenia i jest nadzorowane przez Komisje Zegarową.
3. Wszystkie zegary kontrolne muszą być dostarczone Komisji Zegarowej gotowe do zamknięcia z nastawionym czasem wyznaczonym do pierwszego odbicia (rozruchu zegarów). Na taśmie zegarowej hodowca ma obowiązek wpisać swoje

imię i nazwisko, datę, miejscowość lotu. Nie dotyczy to posiadaczy zegarów elektronicznych z drukarkami.

4. Komisja Zegarowa może wyznaczyć więcej niż jeden czas pierwszego odbicia zegarów (rozruchu) wg czasu rzeczywistego podanego przez zegar sterowany falami radiowymi.

5. Załączona do niniejszego Regulaminu instrukcja postępowania przy nastawianiu zegarów stanowi dokument pomocniczy dla Komisji Zegarowych.

Rozdział IX – Konstatowanie przylotu gołębi

1. Konstatowanie czasu przylotów gołębi z lotów odbywa się w zegarach i urządzeniach opisanych w Rozdziale IV niniejszego regulaminu.
2. Do zegarów, których konstrukcja nie przewiduje używania tulejek do jednego otworu można wkładać tylko jedną obrączkę kontrolną. W przypadku większej ilości obrączek kontrolnych odbicie to należy unieważnić.
3. Do zegarów, w których należy używać tulejki, do jednej tulejki można wkładać tylko jedną obrączkę kontrolną. Tulejkę należy wrzucić do zegara otworem w dół. W przypadku gdyby do zegara wrzucono tulejkę otworem do góry, albo też wrzucono do zegara obrączkę kontrolną bez tulejki odbicie zalicza się z czasem konstatowania następnego ważnego odbicia, a w razie braku takiego, unieważnia się.
4. Każdy zegar po konstatowaniu musi posiadać możliwość dokonania dwóch końcowych kontrolnych odbić.
5. Odbicia na taśmie muszą być czytelne, gdyż w przeciwnym razie ulegają unieważnieniu.
6. W przypadku, gdy w czasie konstatowania gołębi zegar ulegnie awarii, tj.
  - a. - przestanie chodzić,
  - b. - zerwie się taśma zegarowa,
  - c. - zostanie podniesiony bęben zegara lub pokrywa bębna zegara, zegar może być przez właściciela otwarty, a znajdujące się w nim obrączki kontrolne mogą być konstatowane do innego zegara nastawionego na ten sam lot.
7. Właściciel otwartego w ww. sposób zegara zobowiązany jest dostarczyć zegar do komisji w czasie otwierania zegarów z założoną przy nastawieniu zegara taśmą. W przypadku niedostarczenia zegara uzyskane wyniki z sąsiedniego zegara nie mogą być uznane.
8. W przypadku, gdy hodowca lotuje z dwóch gołębników dopuszcza się konstatowanie gołębi do dwóch zegarów równoległe, z tym, że przy wyliczaniu listy konkursowej systemem komputerowym dyferencję zegarową oblicza się z jednego zegara, tj. tego, który więcej się spóźnia, a odległość do wyliczenia listy konkursowej przyjmuje się jedną dla obu gołębników tj. faktyczną dla gołębnika o niższym kilometrażu lotu.
9. Czas zakończenia konkursu ustala Komisja Zegarowa biorąc pod uwagę współzawodnictwa do jakich lot jest zaliczany i bazę na jakiej sporządzona jest lista konkursowa. Czas trwania konkursu liczy się od przylotu pierwszego gołębia. Konkurs nie może trwać dłużej niż jedną dobę na każde rozpoczęte 100 km do odległości 1000 km a przy odległości powyżej 1000 km nie dłużej niż 14 dni.
10. Dyferencja zegarowa jest to różnica wyrażona w sekundach stwierdzona przy kontrolnym odbiciu zegara w trakcie jego otwierania w stosunku do wskazań zegara satelitarnego. Dyferencję dodatnią, czyli przyśpieszenie nie odejmuje się, natomiast dyferencję ujemną, czyli opóźnienie dodaje się w całości do wszystkich czasów konstatowania obrączek kontrolnych odbitych na taśmie. Dotyczy to również ESK

Rozdział X – Otwieranie zegarów

1. Otwieranie zegarów oraz sporządzanie wydruku z ESK odbywa się w terminie wyznaczonym przez Komisję Zegarową. Do otwierania należy dostarczyć wszystkie nastawione i uruchomione zegary. Komisja zegarowa zobowiązana jest wyznaczyć termin otwarcia zegarów w dniu wypuszczenia gołębi z lotów. Zegary dostarcza się i otwiera na wyznaczonych punktach, a jedynie w przypadkach losowych można otwierać zegary w innych punktach tego oddziału.
2. Hodowca który nastawił zegar ma obowiązek dostarczenia go osobiście lub za pośrednictwem upoważnionej osoby w wyznaczonej porze na punkt otwarcia zegarów. W przypadku nie dostarczenia zegara hodowca ten nie ma prawa nastawiać zegara na kolejne loty jak również konstatować swoich gołębi do końca sezonu lotowego.
3. Załączona do niniejszego Regulaminu instrukcja nr 3 postępowania przy odbiorze zegarów stanowi dokument pomocniczy dla Komisji Zegarowych.

Rozdział XI – Pomiar odległości

1. Pomiar współrzędnych geograficznych gołębników wykonują osoby upoważnione przez Zarządy Okręgów na zlecenie Zarządów Oddziałów.

Rozdział XII – Sporządzanie list konkursowych

1. Listy konkursowe sporządza się z lotów od 100 km wzwyż na podstawie materiałów źródłowych, którymi są :
  - a. lista startowo – zegarowa i wydruki z ESK,
  - b. poświadczenie odlotu gołębi,
  - c. urzędowe pomiary odległości gołębników hodowców (współrzędne geograficzne).
2. Rachmistrzowie.
  - a. listy konkursowe sporządza rachmistrz wybrany przez Zarząd jednostki sporządzającej listy konkursowe,
  - b. Zarządy Oddziałów zobowiązane są do zgłoszenia swoich rachmistrzów w Zarządzie Okręgu, który prowadzi rejestr rachmistrzów,
  - c. w przypadku stwierdzenia, że rachmistrz sfalszował wyniki lotu lub współzawodnictwa na jakimkolwiek szczeblu bądź dostarczył do wyliczenia mistrzostw materiały niezgodne ze stanem faktycznym zostaje on skreślony z listy rachmistrzów przez Zarząd Okręgu, a obliczenia i listy przez niego wykonane unieważnione. Wykonanie obliczeń zlecić innemu rachmistrzowi.
3. Listy konkursowe sporządzane są przez Sekcje, Oddziały, połączone 2 Oddziały, Rejony Lotowe i Okręgi pod warunkiem, że spełnione zostaną następujące wymogi:
  - a) w lotach do 700 km konstantuje z lotu gołębie (tj. nastawia i otwiera zegary) minimum 20 Hodowców a ilość wysłanych przez nich gołębi na ten lot przekracza 250 sztuk,
  - b) w lotach powyżej 700 km konstantuje z lotu gołębie (tj. nastawia i otwiera zegary) minimum 50 Hodowców a ilość wysłanych przez nich gołębi na ten lot przekracza 250 sztuk
4. Ilość wysłanych gołębi przez Hodowców którzy nie konstatowali gołębi względnie ich zegary zostały przez Komisję Zegarową unieważnione nie wchodzi do puli z której wyliczana jest liczba konkursów na liście konkursowej.
5. Listę połączonych dwóch Oddziałów mogą sporządzać wyłącznie te Oddziały, które ze względów organizacyjnych nie mogą sporządzać listy rejonowej oraz pod warunkiem że są to sąsiadujące z sobą oddziały o zbliżonym kilometrażu lotu.
6. Listę Konkursową układa się na podstawie wyliczonej szybkości gołębia przy uwzględnieniu dyferencji, a w przypadkach, gdy szybkość lotu spada poniżej 750 m/min układanie listy konkursowej następuje na podstawie faktycznego czasu przylotu z uwzględnieniem różnic odległościowych w stosunku do średniej odległości lotu. W takim przypadku do czasu ustalonego na podstawie danych zarejestrowanych dodaje się lub odejmuje czas na pokonanie różnicy odległości pomiędzy punktem średnim oddziału, a pomiarem danego hodowcy tj. dla dalszych pomiarów niż średni odejmuje się czas wyliczony na pokonanie tego dystansu przy prędkości 750 m/min a przy mniejszych dodaje. Na każde 1000m przypada 80 sekund.
7. Szybkość lotu gołębia wlicza się w m/min do dwóch miejsc po przecinku.
8. O ile konkurs trwa dłużej niż 1 dobę z „czasu” lotu gołębia odlicza się pory nocne, które przyjmuje się :
  - a. przy lotach gołębi dorosłych od godz. 22⁰⁰ - 4⁰⁰,
  - b. przy lotach gołębi młodych od godz. 21⁰⁰ - 5⁰⁰,przy stosowaniu w kraju czasu letniego
9. Konstatowane z jakichkolwiek przyczyn gołębie w czasie pory nocnej, jak w pkt 6, zalicza się z czasem przylotu – 4:00:00, a w lotach gołębi młodych z czasem przylotu 5:00:00.
10. Oddziały mogą sporządzić listy konkursowe na bazie :
  - a. 1 : 5 tj. 20 %,
  - b. 1 : 4 tj. 25 %,
  - c. 1 : 3 tj. 33 %.
11. Ustalając ilość konkursów, końcówkę po przecinku zaokrągla się do pełnego konkursu.
12. Przy lotach katastroficznych listę konkursową zamyka się zgodnie z Rozdz. IX pkt. 9 niniejszego „Regulaminu”.
13. W przypadku, gdy lista konkursowa sporządzona jest na bazie 1:4 lub 1:3 obowiązkowo po konkursie kończącym bazę 1:5 musi być podkreślenie z napisem : „Koniec konkursu – baza 1 : 5”.
14. Hodowcy mają prawo do reklamacji błędnych wyników w terminie do 7 dni od dnia wydania listy konkursowej.
15. Zarządy Oddziałów są zobowiązane w ciągu 14 dni po odbyciu locie przesłać sporządzoną i zweryfikowaną listę konkursową do Okręgu, podpisaną przez dwóch członków Zarządu. Każda kartka dowolnego formatu listy musi być opieczętowana pieczęcią okrągłą Oddziału.
W terminie do 14 dni od daty odbytego lotu – należy przesłać drogą elektroniczną listy konkursowe sporządzone przez Sekcję, Oddział, połączone Oddziały lub Rejon Lotowy do Zarządu Okręgu. Zarząd Okręgu utworzy zbiór list Oddziałowych, który należy przechowywać przez okres 2 lat.

16. Zarządy Okręgów prowadzą rejestr list oddziałowych i przechowują je przez okres minimum 2 lat (dwa sezony lotowe). Listy te stanowią podstawowy dokument świadczący o zdobyciu konkursu dla organizowanych przez Okręgi i Zarząd Główny PZHGP wystaw oraz mistrzostw Okręgu i Mistrzostw Polski i Konkursu Redakcji HGP.

Rozdział XIII – Wyliczanie mistrzostwa, serii i najlepszych lotników

1. Podstawą do zgłaszania wyników do współzawodnictwa ponad Oddziałowego oraz wystaw wszystkich szczebli są listy konkursowe opracowane na podstawie niniejszego regulaminu.
2. Przed zgłoszeniem wyników Zarząd Oddziału ma obowiązek zweryfikowania list konkursowych pod względem zgodności z niniejszym regulaminem.
3. Zasady wyliczania mistrzostwa Oddziału, Rejonu Lotowego, Okręgu i MP oraz serii z poszczególnych lotów określają Uchwały bądź regulaminy współzawodnictwa poszczególnych jednostek organizujących te współzawodnictwa.
4. Jednostki terenowe PZHGP zobowiązane są do rzetelnej weryfikacji uzyskanych wyników lotowych w organizowanym współzawodnictwie, w tym celu powołują Komisje Weryfikacyjne.
5. Skład komisji weryfikacyjnej w jednostkach terenowych ustala Zarząd danej jednostki i jednocześnie ją zwołuje. Komisji weryfikacyjnej przewodniczy Prezes Zarządu danej jednostki.
6. Z przeprowadzonej weryfikacji Komisja weryfikacyjna sporządza protokół na którym się podpisuje. Wyniki odrzucone winny posiadać uzasadnienie którego punktu Regulaminu Lotowo – Zegarowego dokumentacja lotowa nie spełnia.
7. Pisemny wynik weryfikacji musi być podany do wiadomości najpóźniej następnego dnia po zakończeniu weryfikacji w miejscu określonym w Regulaminie współzawodnictwa lotowego danej jednostki.
8. Przyjmowanie gołębi na wystawy wszystkich szczebli odbywa się na podstawie list sporządzonych zgodnie z Rozdz. XII pkt.3 - 5 niniejszego regulaminu.
9. Przy wyliczaniu mistrzostwa, serii i najlepszych gołębi metodami, gdzie zlicza się punkty stałe za odległość – punkty stałe ustala organizator lotu, przez podanie w planie lotów.
10. Organizator lotów zobowiązany jest do opracowania takiego planu lotów i takich rozwiązań organizacyjnych które w maksymalnym stopniu zapewnią wszystkim członkom udział w wystawach i mistrzostwach jednostek wyższego szczebla.

Rozdział XIV – Uprawnienie w zakresie kontroli.

1. Zarządy jednostek organizacyjnych na podstawie podjętych uchwał mają prawo wydawania pisemnych upoważnień powołanym przedstawicielom do kontrolowania gołębi przy wkładaniu gołębi, ich przylocie i konstatowania, odbioru zegarów oraz obecności gołębi konstatowanych w gołębniku hodowcy. Kontrola dotyczy gołębi a nie gołębnika.
2. Kontrolowany hodowca ma obowiązek:
  - wskazania miejsca z którego upoważnione osoby będą mogły obserwować przylocie,
  - okazania zegara lub ESK
  - okazania gołębi, które wróciły z lotu i zostały skonstatowane, umożliwienie kontroli innych czynności zleconych przez zarząd danej jednostki terenowej.
3. W przypadku braku w gołębniku hodowcy gołębi skonstatowanych unieważnia się wyniki danego lotu, a protokół z kontroli stanowi podstawę do skierowania przez Zarząd Oddziału sprawy do Komisji Dyscyplinarnej jak również zawieszenie w lotowaniu.
4. Hodowca ma obowiązek okazania konstatowanych gołębi na wezwanie kontrolujących niezwłocznie. Kontrola obecności gołębi w gołębniku nie może powodować zakłóceń w konstatowaniu przez hodowcę gołębi.
5. Na hodowcę, którego działalność jest sprzeczna z obowiązującym Regulaminem Lotowo-Zegarowym Zarząd Oddziału zgodnie z Statutem PZHGP kieruje pozew (oskarżenie) do właściwej instancji Komisji Dyscyplinarnej w terminie 7 dni od daty powzięcia informacji o naruszeniu przepisów.
6. Zarządy jednostek organizacyjnych PZHGP organizujące loty i współzawodnictwo lotowe, mają prawo zlecić przeprowadzenie kontroli antydopingowej gołębi u Hodowców osiągających wybitne wyniki lotowe.
7. Hodowca ma obowiązek udostępnić w każdym czasie przeprowadzenie tej kontroli pod rygorem unieważnienia wyników lotowych z danego sezonu i skierowania sprawy do OKD.

Rozdział XV – Przepisy końcowe

1. Postanowienia niniejszego Regulaminu Lotowo – Zegarowego są do bezwzględnego stosowania przez wszystkie jednostki organizacyjne PZHGP.
2. Dokumenty źródłowe dotyczące działalności lotowej, takie jak: spisy gołębi, listy startowo – zegarowe, taśmy zegarowe, wydruki z ESK, protokoły nastawienia i otwierania zegarów, listy konkursowe, potwierdzenie odlotów itp. należy przechowywać w jednostkach organizujących loty przez okres 2-ch lat.
3. Uchwały Zarządów jednostek organizacyjnych dotyczące spraw lotowych zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności, co najmniej połowy członków Zarządu, uprawnionych do głosowania.
4. Główna Komisja Lotowa przedstawia wzory poprawnego zapisu obrączki rodowej. I tak przy zachowaniu maksimum 15-to znakowego zapisu obrączki:
  - a) Obrączki rodowe z oznaczeniem numeru identyfikacyjnego powinny być zapisane w kolejności:
    - Oznaczenie państwa (PL, DV, CZ.....)
    - Numer oddziału
    - Rocznik zawsze dwie cyfry
    - Numer kolejny gołębiaNp. PL-123-01-1234
  - b) Jeżeli ze względu na numer kolejny gołębia zapis nie mieści się w 15-tu znakach, wtedy pominać należy kreskę pomiędzy oznaczeniem państwa (PL, DV..._ i numerem Oddziału.
Np. PL123-01-12345
  - c) Stare obrączki rodowe z numerem Okręgów powinny być zapisywane w kolejności:
    - Oznaczenie państwa (RP, PL...)
    - Numer Okręgu (zawsze dwie cyfry)
    - Rocznik (zawsze dwie cyfry)
    - Numer kolejny gołębiaNp. PL-01-96-123456
  - d) W przypadku obrączek rodowych specjalnych (np. DERBY) po oznaczeniu państwa zapisać ustalony symbol obrączki specjalnej.
Np. PL-DE-00-123456
  - e) Obrączki nie zawierające numeru Oddziału czy Okręgu powinny być zapisywane w kolejności:
    - Oznaczenie państwa
    - Rocznik (zawsze dwie cyfry)
    - Numer kolejny gołębiaNp. PL-11-1234567
5. Szczegółowa interpretacja niniejszego regulaminu leży w gestii Prezydium Zarządu Głównego PZHGP.
6. Niniejszy Regulamin Lotowo – Zegarowy wchodzi w życie z dniem uchwalenia

Chorzów, dnia 19.11.2011 rok

Załączniki:

1. Instrukcja wkładania gołębi na lot na Punkcie Wkładań
2. Instrukcja nastawiana zegarów
3. Instrukcja otwierania zegarów

Załącznik nr 1

Instrukcja wkładania gołębi na lot na Punkcie Wkładań

1. Rozpoczęcie pracy Komisji wkładaniowej i wkładanie gołębi na punkcie wkładań może nastąpić przy obecności minimum 6 hodowców wkładających gołębie na lot.

2. Wszystkimi pracami na Punkcie Wkładań gołębi kieruje Przewodniczący Komisji Lotowej.
3. Komisja Lotowa powołuje Zespoły Wkładaniowe.
4. Po sprawdzeniu przez Komisję Lotową prawidłowego opisanego listy startowo – zegarowej i jej opieczątowaniu Członek Komisji przekazuje ją Zespołowi Wkładaniowemu.
5. Do zadań Zespołu Wkładaniowego należy :
  - a. sprawdzanie zgodności zapisu na liście startowej ze wszystkimi danymi faktycznymi na obrączce rodowej gołębia,
  - b. zaobrączkowanie gołębia obrączką kontrolną oraz zapisanie jej numeru przy poszczególnych gołębiach po ich zaobrączkowaniu. Zapis obrączki dokonywany przez członka Zespołu Wkładaniowego nie może być poprawiany. W przypadku pomyłki w zapisie obrączki kontrolnej hodowca ma prawo domagać się ponownego wypełnienia listy startowej,
  - c. włożenie gołębia do kosza transportowego.
  - d. po włożeniu wszystkich gołębi danego hodowcy – wykreślenie pustych rubryk przy gołębiach nie wkładanych i podpisywanie czytelnie listy startowo – zegarowej na każdej kartce dowolnego formatu wspólnie z wkładającym gołębie i przekazanie jej Komisji Lotowej,
6. Hodowca nie ma prawa uczestniczyć w pracy Zespołu Wkładaniowego, może jedynie podawać swoje gołębie członkom zespołu.
7. Gołębie zaliczone do mistrzostw, gdzie obowiązuje typowana seria zapisuje się na listach startowo – zegarowych w kolumnie gołębie seryjne zapisuje się kolejno numery komputerowe tych gołębi (kod gołębia).
8. Listy startowo - zegarowe muszą być wypełnione czytelnie, czysto i bez poprawek w zakresie jak to wynika ze wzoru list, tj. miejsce lotu, data, ilość włożonych gołębi, numery komputerowe gołębi seryjnych, serii i koloru obrączek kontrolnych. Przy gołębiach nie wkładanych na dany lot muszą być wykreślone rubryki obrączki kontrolne i czas przylotu.
9. Wkładanie gołębi na urządzeniach ESK
  - a. wkładanie gołębi odbywa się komisyjnie na Punkcie Wkładań,
  - b. Komisja Lotowa powołuje Zespoły Wkładaniowe działające na danym Punkcie Wkładań,
  - c. uruchomienie ESK i wkładanie gołębi na lot może nastąpić w obecności dwuosobowego Zespołu Wkładaniowego,
  - d. przekazanie czasu (nastawienia czasu zegara) następuje przez przekazanie czasu do zegara konstatacyjnego z zegara sterowanym falami radiowymi współpracującego z danym ESK podłączonego za pomocą przewodu zgodnie z obowiązującą instrukcją obsługi danego systemu, pod nadzorem członka Komisji Lotowej. W przypadku niemożliwości przekazania czasu gdy dany ESK umożliwi nastawienie czasu ręcznie to w obecności przewodniczącego Komisji Zegarowej (podpis na liści wkładań) można nastawić czas na podstawie zegara sterowanego falami radiowymi pod warunkiem, że wydruk protokołu po locie nastąpi poprzez przewodowe przekazanie czasu z zegara sterowanego falami radiowymi. Po dokonaniu komisyjnego przekazania czasu do zegara konstatacyjnego, Komisja może zegar satelitarny odłączyć i dokonać tej czynności w kolejnym zegarze.
  - e. czynności Zespołu Wkładaniowego są następujące :
    - członek zespołu wkładaniowego wprowadza nóżkę gołębia z obrączką elektroniczną do danej anteny wkładaniowej przytrzymując ją do czasu wyświetlenia obrączki rodowej na wyświetlaczu,
    - jeden z członków zespołu wkładaniowego sprawdza stan techniczny obrączki elektronicznej i odczytuje pełny numer obrączki rodowej gołębia, który został zarejestrowany przez antenę wkładaniową,
    - drugi członek zespołu wkładaniowego, obsługujący urządzenie wkładaniowe, sprawdza zgodność numeru obrączki rodowej z zapisem na ekranie zegara,
    - po stwierdzeniu zgodności obrączki rodowej członek Zespołu Wkładaniowego, wkłada gołębia do kosza transportowego.
  - f. w przypadku konieczności zmiany elektronicznej obrączki kontrolnej jednemu lub większej ilości gołębi w trakcie trwania sezonu lotowego należy na wniosek hodowcy komisyjnie wykasować przyporządkowaną zgubioną lub zdefektowaną elektroniczną obrączkę kontrolną i przyporządkować nową zgodnie z instrukcją danego systemu ESK. Przypadkami tymi mogą być :
    - zgubienie obrączki (powrót gołębia z lotu bez obrączki) – fakt ten winien być zgłoszony Zespołowi Wkładaniowemu przed rozpoczęciem wkładania gołębi na dany lot. Nie dopełnienie tego obowiązku wyklucza udział tego gołębia w tym locie.
    - uszkodzenie mechaniczne,
    - utrata zdolności rejestrowania,Wszelkie zmiany w spisie przyporządkowania obrączek ESK muszą być potwierdzone wydrukiem, który podpisany przez Zespół Wkładaniowy zabezpiecza Komisja Lotowa. Protokół przyporządkowania obrączki elektronicznej przed sezonem należy dołączyć do dokumentacji polotowej źródłowej, natomiast protokół przyporządkowania nowej obrączki elektronicznej w czasie trwania sezonu lotowego musi być dołączony do listy wkładaniowej danego lotu w którym nastąpiła zmiana.

g. w przypadku niezgodności numeru obrączki rodowej gołębia z wyświetlanym numerem na zegarze konstatającym należy obrączkę elektroniczną zdjąć i zabezpieczyć przez Komisję Lotową, a gołębia wycofać z lotu. Fakt ten powinien być odnotowany w liście wkładań. Komisja Lotowa sporządza stosowny protokół i w stosunku do hodowcy należy wszczynać postępowanie dyscyplinarne.

W przypadku próby włożenia gołębia przez hodowcę na lot nie będącego na spisie przedlotowym Komisja Lotowa unieważnia cały lot i wszczyna postępowanie dyscyplinarne.

h. kontrola zgodności numeru obrączki rodowej gołębia jest obowiązkowa i ma na celu wyeliminowanie ewentualnych nadużyć. Pozostałe przypadki ewentualnych nadużyć możliwe przy tradycyjnych metodach eliminuje system ESK przez swoje zabezpieczenia elektroniczne, do których hodowca nie ma dostępu. Na powyższe należy w szczególności uczulić zespoły wkładaniowe.

i. po włożeniu wszystkich gołębi danego hodowcy, obsługujący urządzenie niezwłocznie przed rozpoczęciem koszarowania gołębi następnego hodowcy drukuje listę wkładań, którą Zespół Wkładaniowy czytelnie podpisuje na każdej kartce dowolnego formatu wspólnie z wkładającym gołębie i przekazuje do Komisji Lotowej,

j. po zakończeniu wkładania gołębi wszystkich hodowców, system wkładaniowy – antena matkę i klucz kodowy zabezpiecza się. Za zabezpieczenie odpowiada Komisja Zegarowa.

k. nie dopuszcza się jakichkolwiek ręcznych poprawek na wydrukowanych listach wkładania. Dopuszcza się wprowadzanie uzupełnień dotyczących tylko funkcji typowania, daty i nazwy miejscowości lotu.

10. W celach kontrolnych należy obowiązkowo sporządzić kopie dokumentu potwierdzającego włożenie gołębi na lot (listy startowo – zegarowej lub wydruku listy wkładań). Zabezpieczenie i miejsce przechowywania kopii określa organizator lotu w uzgodnieniu z zarządem Okręgu, któremu podlega. Hodowca nie może otrzymać żadnej kopii listy startowo-zegarowej celem zabrania jej do domu.

11. Każda lista dokumentująca włożenie gołębi na lot winna posiadać cztery podpisy: Hodowcy, dwóch członków zespołu wkładaniowego i przewodniczącego Komisji Lotowej. Każda lista dokumentująca powrót gołębi z lotu winna posiadać cztery podpisy: hodowcy, dwóch członków zespołu odbierającego i przewodniczącego Komisji Zegarowej. Brak podpisu Hodowcy (z różnych przyczyn) na liście startowej lub zegarowej nie może skutkować unieważnieniem lotu lub innymi karami.

12. Po zakończeniu przyjmowania gołębi na lot Przewodniczący Komisji Lotowej spisuje informacje dla Oddziałowej Komisji Lotowej w której podaje ilość hodowców biorących udział w locie i ilość przyjętych gołębi na lot oraz odpowiada za bezpieczny i prawidłowy załadunek kabiny i klatek.

Załącznik nr 2

Instrukcja nastawiania zegarów

1. Zegary należy dostarczyć Komisji Zegarowej, co najmniej na pół godziny przed wspólnym kontrolnym odbiciem w celu umożliwienia dokonywania wszystkich czynności przewidzianych dla prawidłowego nastawienia zegara.

2. W celu prawidłowego zamknięcia zegara przewodniczący Komisji Zegarowej względnie jej członek w obecności właściciela zegara ma obowiązek dokonania następujących czynności :

- a. sprawdzić stan szkieł i płytki celuloidowej, przy czym szkiełka winne być numerowane względnie od wewnątrz oznakowane,
- b. sprawdzić prawidłowe ustawienie wskazówek zegara, datownik danego zegara musi być ustawiony na pełny ostatni dzień tarczy danego typu zegara,
- c. sprawdzić prawidłowe założenie bębna, przy czym po zamknięciu zegara widoczny winien być właściwy dla danej konstrukcji zegara otwór startowy,
- d. sprawdzić czy na właściwe rolki została założona taśma (w zegarach Benzing- dwutaśmowe, taśma winna być założona na wewnętrznych zabezpieczonych wałkach),
- e. zwrócić uwagę na dziurkacz taśmy zegarowej, na ewentualne niedopuszczalne obracanie się bębna bez odbijania zegara kluczem oraz całość stanu zegara tj. solidność dna zegara, zamknięć ryglowych itp.,
- f. złożyć dwa podpisy na założonej taśmie zegarowej oraz ostemplować taśmę zegarową pieczętką Komisji Zegarowej,
- g. zamknąć zegar i założyć plombę,
- h. po zawieszeniu plomby na zegarze właściciel zegara nie ma już do niego dostępu do chwili, kiedy przewodniczący Komisji Zegarowej zarządzi wspólne pierwsze odbicie zegarów (rozruch),
- i. rozruch zegara musi nastąpić najpóźniej w przeddzień lotu.

3. Na sygnał dany przez przewodniczącego Komisji Zegarowej według czasu z zegara sterowanego falami radiowymi następuje wspólne pierwsze odbicie zegarów (rozruch). Odbicia tego dokonują posiadacze zegarów.

4. Dalsze czynności Komisji Zegarowej:

- a. sprawdzić czy czas odbity na taśmie zegarowej zgadza się ze wskazówkami zegara,

- b. sprawdzić czy zegar posiada właściwy dla konstrukcji zegara otwór dla konstatowania pierwszego gołębia,
- c. zacisnąć plombownicą zawieszoną plombę,
- d. dokonać indywidualnego kontrolnego odbicia zegara,

5. Zegary, które z jakichkolwiek przyczyn po kontrolnym odbiciu nie zostały wprowadzone w ruch, Komisja Zegarowa odkłada i wyznacza nowy czas pierwszego odbicia zegara z powtórzeniem czynności określonych w pkt. 2, 3 i 4 niniejszej instrukcji.

6. Zegary nie odpowiadające wymogom jak również zegary osób nie stosujących się do niniejszego „Regulaminu” nie mogą być dopuszczone do konstatowania.

7. Decyzję o niedopuszczeniu zegara do konstatowania podejmuje Komisja Zegarowa i jest ona ostateczna.

8. Po wykonaniu tych czynności Komisja Zegarowa sporządza protokół nastawienia zegarów w formie zatwierdzonej przez Główną Komisję Lotową.”

9. Po rozdaniu zaplombowanych zegarów ich właściciele zobowiązani są przed opuszczeniem lokum sprawdzić, czy zegar został prawidłowo zaplombowany i jest w ruchu, gdyż późniejsze reklamacje nie będą uwzględnione.

Załącznik nr 3

Instrukcja otwierania zegarów

1. Wszystkie zegary kontrolne oraz elektroniczny system konstatowania muszą być dostarczone Komisji Zegarowej najpóźniej na 10 minut przed dokonaniem końcowego kontrolnego odbicia, które odbywa się według obowiązującego czasu ustalonego na podstawie zegara sterowanego falami radiowymi.

2. Na znak dany przez Przewodniczącego Komisji Zegarowej hodowcy dokonują komisyjnego końcowego odbicia zegara i dokonują przeciągnięcia do oporu taśmy zegarowej.

3. Hodowcy posiadający ESK od tej chwili mogą rozpocząć czynności związane ze sporządzaniem wydruku przylotu gołębi.

4. Komisje Zegarowe w przypadkach losowych mają obowiązek odebrać później dostarczone zegary, to jest dostarczone po odbiciu kontrolnym, ale przed zakończeniem prac Komisji Zegarowych. W tym przypadku Przewodniczący Komisji Zegarowej zarządza odbicie później dostarczonych zegarów o innej godzinie powtarzając punkt 2.

5. Przewodniczący Komisji Zegarowej może zarządzić dodatkowe kontrolne odbicie po końcowym odbiciu zegara.

6. Dalsze postępowanie przy stosowaniu list startowo – zegarowych :

a. hodowcy podchodzą do wyznaczonych przez Przewodniczącego Komisji Zegarowej członków tej Komisji z zegarem kontrolnym,

b. członkowie Komisji Zegarowej wykonują następujące czynności :

- sprawdzają nienaruszalność plomby,
- sprawdzają nienaruszalność szkieł zegara, mechanizmów jego zamykania oraz całość stanu zegara,
- po zdjęciu plomby i wyjęciu taśmy zegarowej w pierwszej kolejności liczą ilość odbić na taśmie i porównują ją z ilością obrączek wrzuconych do bębna (należy uwzględnić odbicia kontrolne),
- sprawdzają numer otworu w bębnie dla konstatowania pierwszego gołębia wg protokołu nastawienia zegara,
- skreślają na taśmie ewentualne zgłoszone mylne odbicia,
- sprawdzają autentyczność podpisów i pieczętki na taśmie zegarowej,
- sprawdzają prawidłowość przedziurawienia taśmy oraz znaków szczególnych (w zegarach, które je posiadają) odbitych na taśmie przy zamykaniu i otwieraniu zegara,
- sprawdzają nienaruszalność płytki celuloidowej przy tarczy zegara,
- odczytują czasu rzeczywistego na taśmie zegarowej przy końcowym odbiciu kontrolnym w celu kontroli dyferencji,
- stemplują taśmę zegarową,
- przekazują zegar do Zespołu Odbierającego zegary,
- przy zegarach elektronicznych bez taśm przekazują je w celu wpisania obrączek kontrolnych przez Zespół Odbierający.

7. Hodowca ma prawo być obecny przy otwieraniu zegara, w którym są konstatowane jego gołębie.

8. Czynności zespołu odbierającego zegary :

a. wyjmuje kolejno obrączki kontrolne z bębna zegara, wpisuje numery obrączek kontrolnych na taśmę zegarową :

- kolor i serię obrączek kontrolnych wpisuje się na taśmie zegarowej przy pierwszym odbiciu rozpoczynającym konstatowanie gołębi,
b. numeruje kolejność obrączek kontrolnych na taśmie zegarowej,
c. w zegarze Benzing CC – wyjmuje kolejno obrączki kontrolne i wpisuje do zegara. Następnie wykonuje wydruk taśmy zegarowej, na którą wpisuje pozostałe cechy obrączek kontrolnych (kolor i serię),
d. na końcu taśmy zegarowej wpisuje datę otwarcia zegara, datę i miejscowością lotu i składa czytelne podpisy,
e. po zakończeniu opisania taśmy zegarowej Zespół Odbierający pobiera od Komisji Zegarowej listę startowo-zegarową,
f. Zespół Odbierający na listę startowo-zegarową wpisuje– zgodnie z danymi z taśmy zegarowej – kolejno czas i numer odbicia przy odpowiedniej obrączce kontrolnej, czas rzeczywisty otwarcia zegara, wykreśla rubryki czasu przylotu przy gołębiach nie konstatowanych, przy zegarach Benzing CC wpisuje numer kodu, składa 2 czytelne podpisy i przekazuje Komisji Zegarowej.

9. Czynności Zespołu Odbierającego ESK

a. odbioru dokonuje zespołów odbierających zegary zgodnie z instrukcją obsługi danego ESK, przekazuje czas z zegara sterowanego falami radiowymi do podłączonego przewodowo ESK i wykonuje wydruk przylotu. W przypadku braku możliwości przekazania automatycznego czasu z zegara sterowanego falami radiowymi przewodniczący Komisji Zegarowej może dokonać ręcznego przekazania czasu pod warunkiem że podczas nastawiania czasu przy uruchamianiu zegara przekazano czas automatycznie.
b. wydrukowany z ESK protokół przylotu gołębi zastępuje taśmę zegarową.
c. w przypadku niemożności wydrukowania przylotu a wyświetlacz zegara konstatującego pokazuje kompletne dane należy odręcznie sporządzić protokół przylotu na podstawie danych zegara konstatującego. Na liście przylotów należy podać przyczyny niemożności dokonania wydruku, a sporządzony w ten sposób protokół podpisany czytelnie przez Zespół Odbierający stanowi dokument uprawniający do sporządzania listy konkursowej- jednak w terminie późniejszym obowiązkowo należy wykonać wydruk i dołączyć do wcześniej wykonanej listy przylotu.
d. Zespół Odbierający zegar ESK podpisuje czytelnie wydruk na każdej kartce dowolnego formatu i przekazuje go Komisji Zegarowej.

10. Dalsze czynności związane z odbiorem ESK:

a. Komisja Zegarowa porównuje wydruk protokołu przylotu z wydrukiem listy wkładań podpisuje i zabezpiecza. Lista wkładań gołębi oraz protokół przylotu gołębi (konstatowania) sporządzone za pomocą danego ESK muszą obowiązkowo posiadać te same cyfry kontrolne (kody) przypisane wg instrukcji danemu ESK.
b. w przypadku niezgodności cyfr kontrolnych (kodów) lista konstatowania gołębi (protokół przylotu) nie zostanie uznana.
c. w przypadku utraty danych w zegarze konstatującym w okresie między wkładaniem gołębi a zakończeniem konstatowania gołębi spowodowaną awarią zasilania systemu lub inny defekt urządzeń hodowca traci wszelkie konkursy i nagrody.
d. nie dopuszcza się jakichkolwiek ręcznych poprawek wydrukowanego przez system ESK protokołu przylotu gołębi. Dopuszcza się uzupełnienia funkcji typowania, daty i nazwy miejscowości lotu.

11. Instrukcje obsługi wszystkich systemów ESK muszą być zatwierdzone przez Zarząd Główny PZHGP

12. Stwierdzenie jakichkolwiek niezgodności w zapisach lub nieprawidłowości w zegarze lub ESK Zespół Odbierający zegar przekazuje natychmiast Przewodniczącemu Komisji Zegarowej.

13. Przewodniczący Komisji Zegarowej wraz z członkami Zespołu Odbierającego ma obowiązek na miejscu podjąć decyzję o skreśleniu na liście danego gołębia lub unieważnić cały zegar.

14. Hodowca ma prawo sprawdzić własną taśmę i listę startowo-zegarową lub wydruk z ESK. Wszelkie zauważone nieprawidłowości winien natychmiast zgłosić do Komisji Zegarowej, która ma obowiązek to wyjaśnić. Podpis hodowcy jest potwierdzeniem poprawności sporządzenia dokumentu.

15. Ewentualne spory w tych sprawach rozstrzyga natychmiast Oddziałowa Komisja Zegarowa wraz z Zarządem Oddziału a jej decyzje są ostateczne, jeżeli są zgodne z niniejszym Regulaminem.

16. W każdym przypadku unieważnienia wyników z zegara lub ESK Komisja Zegarowa sporządza na tą okoliczność protokół, a materiał źródłowy zabezpiecza w aktach Oddziału.

17. Przypadki określone w pkt. 7 litery e, f oraz pkt. 11 litera b, winne być kierowane przez Zarząd Oddziału do rozpatrzenia przez Komisję Dyscyplinarną.

18. W celu zabezpieczenia prawidłowego i dokładnego odbioru zegarów, uniknięcia pomyłek i zmniejszenia ewentualnych reklamacji po ukazaniu się listy konkursowej, przewodniczący Komisji Zegarowej może powołać każdorazowo przy odbiorze zegarów zespół kontrolny składający się z członków Komisji Zegarowej oraz hodowców dobrze znających zagadnienie i odznaczających się wysokim poziomem moralnym, którego zadaniem jest odbierać

kolejno od poszczególnych zespołów odbierających zegary, wypełnione listy startowo – zegarowe oraz taśmy zegarowe celem sprawdzenia :

- a. prawidłowość odczytów odbić zegara na taśmie i naniesienia do odpowiedniej pozycji listy startowo – zegarowej,
- b. prawidłowość odczytu czasu końcowego i naniesienie go na listę startowo – zegarową,
- c. właściwe położenie znaków kontrolnych zegara na taśmie,
- d. właściwe opisanie, ostemplowanie i podpisanie listy startowo – zegarowej na każdej kartce oraz taśm zegarowych,
- e. wykreślenie rubryk czasu przylotu przy gołębiach nie konstatowanych.

Po zakończeniu czynności kontrolnych zespół segreguje dokumentację lotową (listy startowe, listy startowo – zegarowe, listy zegarowe i taśmy zegarowe) tj. oddzielnie składa dokumentację spełniającą wymogi do sporządzenia listy konkursowej (przekazywana do rachmistrza) i oddzielnie Hodowców którzy nie konstanowali gołębi (zabezpieczona w Oddziale).

19. Stwierdzenie na liście startowo – zegarowej poprawionych lub przepisanych numerów obrączek rodowych bądź kontrolnych powoduje unieważnienie gołębia, którego to dotyczy.

20. Po ukończeniu prac wszystkich Zespołów Odbierających zegary i zespołu kontrolującego Komisja Zegarowa zbiera cały materiał, segreguje go, spisuje protokół w dwóch egzemplarzach, w którym winne się znaleźć następujące dane :

- a. ilość list startowo – zegarowych,
- b. ilość list startowo – zegarowych odrzuconych – nie wchodzących do konkursu z podaniem przyczyny,
- c. ilość gołębi odrzuconych z zaznaczeniem hodowcy i przyczyny,
- d. ewentualnie inne niezbędne dane do sporządzenia listy konkursowej.

21. Po podpisaniu protokołu przez członków Komisji Zegarowej cały materiał wraz z załączoną kopią protokołu po zaplombowaniu przesyła do rachmistrza Oddziału.

22. Taśmy zegarowe i oryginał protokołu odbioru zegarów zabezpiecza Zarząd Oddziału.